N°. 2602 — 1855.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG 17 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 16 November.

In de zitting van gisteren heeft de Tweede Kamer een begin gemaakt met de *algemeene beraadslaging* over de begrooting van 1856.

De eerste spreker, de heer Elout van Soeterwoude, heeft de theorie uit elkander gezet van de verhouding der Kamer tot de Regering en van de uitgestrektheid der bemoeijingen van de Kamer, in verband met de regten en pligten der Kroon. Hij doorloopt, te dien einde, de bestaande grondwettige bepalingen, en vindt daarin voldoende waarborgen voor de ongeschondene handhaving van de regten der Kroon, zooals de geschiedenis die in het Huis van Oranje heeft gevestigd; mits het ministerie zij, wat het zijn moet, dat is: aan het hoofd staat van 's lands aangelegenheden. Hij meent dat, als het ministerie aan die roeping niet genoegzaam voldoet; en daarom de krachten, die bij de Regering des Konings moesten berusten, verbrokkeld worden, het initiatief, dat de Regering moest nemen, overgaat tot de Kamer, die zich dan ook met vele zaken bemoeit, waaraan zij anders vreemd zou zijn gebleven. Vooral wijst hij er op, hoe 't in Nederland noodzakelijk is, dat men op de godsdienstige gezindheid der natie lette: niet met de eene gezindheid boven de andere te bevoorregten, maar met acht te geven op de verschillende behoeften van elke gezindheid. Hij hoopt dat de Regering in de wet op het onderwijs blijk zal geven, dat zij de godsdienstige gezindheid van ons volk waardeert en zich daar niet boven plaatst, gelijk hem voorkomt dat het vorig ministerie gedaan heeft. Alleen toekenning van volkomen gelijkstelling van regten, eene wijze en krachtige eerbiediging van aller regten en behoeften zal ten gevolge hebben, dat bij alle gezindheden gerustheid en vertrouwen bestaat.

De heer Bosscha beklaagt zich, dat de Regering geene genoegzame ophelderingen heeft gegeven bij de begrooting, omtrent den algemeenen gang van zaken. Hij wijst daarbij vooral op het programma, dat de Regering bij haar optreden publiek heeft gemaakt en zou gaarne vernemen, welke vruchten daarvan zijn waargenomen. Voor hem is de begrooting niet slechts eene quæstie van cijfers, maar tevens eene quæstie van vertrouwen.

De heer van Rappard is van eene andere meening; hij neemt de begrooting als begrooting van cijfers en verbindt daaraan geene politieke bespiegelingen. De begrooting voldoet hem niet. Zij sluit met een nadeelig slot. Dat is zijn bezwaar. Naar zijne overtuiging is het slot, dat thans in cijfers op de begrooting staat, fiktief. Men heeft uitgaven van de begrooting achtergelaten, die daarop moesten voorkomen, en later door suppletoire wetten zullen moeten worden aangevuld. Men heeft daartegen de inkomsten zoo hoog mogelijk, te hoog berekend. Ten gevolge van een en ander verwacht hij een deficit van minstens drie ton en vreest zelfs, dat het te kort hooger zal zijn. Hij zal tegen de wet op de *middelen* stemmen, omdat hij geen deel wil nemen in den opgezetten wedstrijd tot afschaffing van belastingen.

De heer van Goltstein heeft in een vrij uitgebreide redevoering de beginselen van de twee vorige sprekers nog meer uiteengezet. Hij heeft de theorie van den heer Elout, omtrent het monarchaal gezag, en de finantiëele grief van den heer van Rappard nader besproken, om op de meerdere handhaving van het monarchaal gezag van het Huis van Oranje aan te dringen, en zich te verzetten tegen de weglating der opcenten van de begrooting der middelen. Dit zijn oordeel moge niet aangenaam zijn, zegt hij, het moge eene teleurstelling zijn voor het ministerie dit te hooren van hen, waarmede het meende in vriendschap te verkeeren: de staatkundige vriendschap kan niet zoo ver gaan, dat men het onpartijdig oordeel verzwijgt. Die vriendschap bestaat toch in zamenstemming van beginselen; als deze verdwijnt is de vriendschapsband verbroken. Het is van de zijde van den heer van Goltstein eene oorlogsverklaring?

De heer Nolthenius is voorstander van bezuiniging; maar het komt hem voor, dat afdoende bezuiniging niet is te verkrijgen, zoo lang het tegenwoordig provinciaal bestuur blijft bestaan; gelijk dat thans is ingerigt kan op Justitie en Binnenlandsche Zaken niet worden bezuinigd. Ook op Oorlog kan niet worden bezuinigd, zoo lang de wet op de schutterijen niet is tot stand gekomen. Hij is van oordeel dat partiëele bezuinigingen niet baten, en dat daartoe slechts groote maatregelen kunnen strekken: hetgeen volkomen waar is.

De heer Zylker zal het ministerie noch de begrooting bestrijden. Hij acht den val van het ministerie niet wenschelijk, 1° om den toestand, waarin Europa thans verkeert; 2°. omdat er anderen zijn, die een begeerigen blik op het roer van Staat slaan, wier beginselen noodlottig zijn; 3°. omdat men in Nederland de vaan van godsdienstigen twist en tweedragt heeft ontrold. Hij vreest mede te werken tot het optreden van een nieuw bewind, omdat zij, die verdeeldheid aankweeken, daardoor maar al te zeer zouden worden in de hand gewerkt. En eindelijk ten 4°., omdat de Regering in de quæstie der accijnsen blijk geeft, dat zij het goede wil.

De heer Groen van Prinsterer is voor het eerst opgetreden sinds zijne benoeming. Zijne redevoering mag doorgaan voor eene oorlogsverklaring tegen 't ministerie. Men heeft dat altijd van den heer Groen te verwachten, als er godsdienstige twist en tweedragt in 't land wordt gepredikt. Dat is de politiek van partij trekken der omstandigheden; 't geen van een uitnemend man, als de heer Groen is, zou moeten bevreemden, als wij niet wisten hoezeer zijn anders helder verstand beneveld is door de vooroordeelen zijner partijschap. Die nevel verduistert zoo zeer zijne inzigten, dat zijne, in vele opzigten wezenlijk anti-revolutionaire beginselen, door revolutionnaire middelen worden begunstigd. Zijne gansche polemiek is in den regel een beroep op de hartstogten, godsdienstige hartstogten, die, omdat zij zoo een gewigtig, teeder en diep in de ziel ingrijpend belang betreffen, daarom des te gevaarlijker zijn.

De heer Groen is van meening, dat in de begrooting moet worden gesproken over *politiek*. »Anders zou daarvoor *nooit* de gelegenheid komen. Hij wijst op hetgeen *buiten* de Kamer gezegd wordt, en gelooft dat *zulks in de Kamer weerklank* moet vinden, om het verwijt te ontgaan, dat de pers meer moed heeft dan de Vertegenwoordiging, en meer vaderlandsliefde bezit. Zou dan b. v. de polemiek van den *Nieuwsbode* bewijs geven van de vaderlandsliefde, die zijne pen bestuurt; zou de *Nieuwsbode* moed betoonen met de Katholieken uit te schelden voor *verraders* van het vaderland, als hij op grond daarvan eischt, dat een verdienstelijk man, *omdat* hij *katholiek* is *niet* mag worden benoemd tot gouverneur-generaal van neêrlandsch indië? En moet er iemand in de Kamer voor zulke stellingen optreden, opdat de Vertegenwoordiging blijk zoude kunnen geven van haren moed en hare vaderlandsliefde? Wie zou in zulk een beweren niet vinden wat wij noemen: eene berekening gemaakt op de hartstogten? De heer Groen heeft zich niet bepaaldelijk uitgelaten, gelijk dat zijne taktiek steeds is, over hetgeen hij wil dat uit de pers in de Kamer worde overgebragt. Ieder heeft dus het regt er van te maken wat hij wil, middelerwijl de heer Groen altijd de gelegenheid behoudt om tegen elk besluit op te komen met de bewering, dat hij *dat niet* gewild heeft. Na deze inleiding heeft de vlugge spreker, die u altijd ontglipt, gelijk een aal, die door de hand glijdt, een overzigt gegeven van den tegenwoordigen toestand, naar de denkbeelden zijner vrienden. Dat overzigt is eigenlijk slechts eene historiesche beschouwing op anti-revolutionnaire wijze kunstig ingekleed, om daaraan het gevolg vast te knoopen, dat wij thans verkeeren in een toestand van regeringloosheid. Voorop wordt gezet een tastbare waarheid, namelijk dat men door Godverzaking en menschenvergoding zich idealen heeft gevormd, waaraan de oorsprong van alle moeijelijkheden toe te schrijven is, en dat de sluiting der revolutiën alleen mogelijk is door den terugkeer tot de christelijke beginselen. Dat is het wat wij sinds jaar en dag hebben betoogd. Maar ziehier nu hoe de heer Groen, in strijd met zich-zelven en met de waarheid voortgaat. De verderfelijke beginselen der revolutie, beweert hij, hebben langen tijd in Nederland geen weerklank gevonden, totdat in 1848 daarin eene merkelijke wijziging is gekomen. Toen is men spoedig gekomen tot een regeringsvorm, waarvan men vroeger afkeerig was. Maar in 1853 is die regeringsvorm in diskrediet geraakt om het *laissez faire* der vorige Regering, omdat door dat stelsel het liberalismus den weg gebaand heeft tot het ultramontanismus.

Vooreerst de heer Groen heeft altijd beweerd, en hij heeft volkomen gelijk, dat de revolutie in Nederland niet dateert van 1848, maar nog hooger klimt tot 1816. Waarom dat thans verzwegen? *Pour le besoin de la cause?* Er is eene wijziging gekomen in 1853, en die wijziging is daarom gekomen, omdat toen regt is geschied aan de Katholieken, die hun kerkgenootschap eindelijk hebben kunnen inrigten naar den vorm, dien de kerk altijd gehad heeft, zoolang zij staat, dat is van Christus tijden af: den bisschoppelijken vorm. De heer Groen zegt daarvan: »door het liberalismus is de weg gebaand van het ultramontanismus", natuurlijk omdat, als hij de zaken eenvoudig bij haren naam noemde, daarin volstrekt niets zou zijn wat de protestantsche gemoederen zou kunnen verontrusten, gelijk in 1853 de gemoederen verontrust zijn door tallooze schandschriften, die met miskenning van de waarheid laster en hoon op de hoofden van de Katholieken hebben vergaderd.

Na dit *exposé* gaat de heer Groen over tot het beoordeelen van het gedrag van het tegenwoordig gouvernement, en begint al aanstonds met onder de toenmalige beweging te schuiven zijne christelijk historische beginselen, als waren zij alleen daarvan de grondslag geweest; hetgeen blijkbaar onwaar is. Hij noemt die beweging een *incident*; eene zeer zachte uitdrukking om den geweldigen toestand aan te duiden, die toen door de opgewekte hartstogten was voortgebragt, en waarvan zijne partij voor zich zelve mag getuigen: *quorum pars magna fui*. Hij verwijt het ministerie, dat het door de politiek van *apaisement* de spons gehaald heeft over de historische herinneringen, alsof niet eene hatelijke exceptioneele wet door dat ministerie tegen de Katholieken, met de hulp van zijne vrienden, was tot stand gebragt, en daardoor eene onregtmatige bevrediging ware gegeven aan de toenmalige hartstogtelijke eischen. Wij hebben sinds altijd, uit eerbied ook voor eene ongeregte wet en uit liefde voor het vaderland, ons het onregt laten welgevallen, dat men ons aandeed; maar dat is niet de zaak der heeren anti-revolutionnairen, die behoefte schijnen te hebben aan godsdienstige partijschap en verdeeldheid, om hunne zaken te kunnen doen. Daarom maakt de heer Groen het der Regering tot een verwijt, dat zij den toen heerschenden twist niet heeft gaande gehouden, gelijk de »vrienden" gedaan hebben, en dat zij van de »vrienden" is afgeweken. Hij doorloopt verder de gedragingen der Regering, om aan te toonen, dat na de politiek van het *apaisement*, gevolgd is de politiek tegen de »vrienden" en het treden in het spoor der vorige Regering, blijkbaar geworden door de finantiëele maatregelen. Hij noemt dat de politiek van het zwichten voor eene partij, alsof niet de gewone en ordelijke gang van zaken meêbragt, dat de oppositie vooruitgaat en door de Regering, dat is door de behoudende partij, wordt tot stand gebragt, wat van de vorderingen der oppositie uitvoerbaar blijkt te zijn. De »vrienden" beroepen zich dikwijls op Engeland. Is het hun dan onbekend, dat in Engeland de hervormingen nooit anders zijn tot stand gekomen? En is het niet eene gemeenplaats, dat juist daardoor de aristokratie in Engeland zich door alle gebeurtenissen heen heeft weten staande te houden?

De heer Groen besluit met de gevolgtrekking, dat de regeringloosheid, die hij meent op te merken, daaraan is te wijten.

De heer van Hall heeft daarop breedvoerig en zeer ter zake geantwoord. Wij deelen dat antwoord in ons Nommer van morgen mede, thans volstaande met de opmerking, dat de minister van Buitenlandsche Zaken zeer te regt heeft gezegd, dat hij liever een beroep deed op de eendragt en zamenwerking van allen, dan op tweedragt en kerkelijken haat.

Het æquivalent voor den afgeschaften stedelijken accijns op het gemaal.

II.

Zien wij nu, na gisteren de kommissie in haar voorloopige

beschouwingen gevolgd te hebben, hoedanig haar voorstel is om 9 tonnen gouds te vinden door hoofdelijken omslag, in verhouding tot het inkomen der ingezetenen. Voor de inning eener belasting op het inkomen staan twee wegen open: de een is het stelsel van eigen aangifte, hetzij onder eede, hetzij onder voorbehoud eener latere taxatie; dit stelsel, dat voor fraude de deur wijd openzet, en bij de toepassing aanleiding geeft tot allerlei inquisitoire maatregelen, werkt in een stad van handel en nijverheid dubbel nadeelig, omdat het van zoo nabij de teedere quæstie van het krediet raakt; het is dan ook door de kommissie ter zijde gesteld, en zij heeft verkozen om tot de kennis van het inkomen bij benadering te komen. Als grondslag verkiest zij de huurwaarde, die met de uitgaven der ingezetenen in een zekere, doch naar de verschillende standen veranderende, verhouding staat. Of echter de huurwaarde alléén (ter zijde gelaten of het aannemen van dezen enkelen grondslag met de Gemeentewet strookt) een genoegzame maatstaf is?

In vele gevallen, ja, in alle zeer zeker neen. Er zijn kapitalisten, misschien niet veel, maar er zijn er toch, vooral onder de ongehuwden, die op een of twee kamers wonen, en daarom in een der laagste klassen aangeslagen zullen worden, terwijl zij volgens hun vermogen tot de eerste behooren; wederkeerig zal men hier en daar anderen aantreffen, die een prachtig huis bewonen, en echter betrekkelijk sober leven; voor deze beide kathegoriën althans tast de maatstaf mis, en het komt ons vreemd voor, dat de kommissie, met het oog daarop, niet nog naar een tweeden omgezien heeft, die, al werd hij niet als hoofd grondslag aangenomen, op de rezultaten, uit de huurwaarde af te leiden, eenigen invloed had kunnen uitoefenen.

In het algemeen echter gelooven wij, dat de maatstaf der huurwaarde vrij wel steek houdt; men mag aannemen dat jeder naar den stand woont, waarin zijn vermogen hem plaatst; het komt er dus slechts op aan, om de juiste verhouding op te sporen, waarin bij elke klasse het inkomen staat tot den prijs, die voor huishuur betaald wordt.

De kommissie heeft als beginsel aangenomen, dat hoe hooger de huur, hoe kleiner het proportioneele aandeel daarvan is in de inkomsten van den bewoner. Zij verdeelt dus de huurwaarde in 13 klassen, en neemt vóor elke klasse een vermenigvuldiger, van 4 tot 12 opklimmende, zoo als uit deze tabel blijkt.

Klasse.	Klasse van huurwaarde.	Getal woningen.	Bedrag van de huurwaarde der klasse.	Te vermenigvuldigen met	Ondersteld bedrag van inkomsten in iedere klasse.
1	van f 80 tot ben. f 100.—	3585	f 302,038.—	4	f 1,208,152.—
2	» » 100 » » » 150.—	4952	566,534.55	4½	2,549,405.47½
3	» » 150 » » » 200.—	2312	375,003.70	5	1,875,018.50
4	» » 200 » » » 250.—	1931	405,891.25	5½	2,232,401.87½
5	» » 250 » » » 300.—	1299	333,517.50	6	2,001,135.—
6	» » 300 » » » 400.—	1840	614,264.40	6½	3,992,718.60
7	» » 400 » » » 500.—	1156	485,087.—	7	3,395,609.—
8	» » 500 » » » 600.—	846	441,795.50	7½	3,313,466.25
9	» » 600 » » » 800.—	994	557,796.10	8	4,462,368.80
10	» » 800 » » » 1000.—	529	458,523.—	9	4,126,707.—
11	» » 1000 » » » 1200.—	315	325,156.—	10	3,251,560.—
12	» » 1200 » » » 1600.—	338	444,242.50	11	4,886,667.50
13	» » 1600 en hooger	157	313,460.—	12	3,761,520.—
		20,245	f 5,623,309.50		f 41,056,700.—

Volgens deze gegevens komt men tot de konkluzie dat het gezamenlijk jaarlijksch inkomen der belastbare inwoners der hoofdstad, ruim 41 millioen bedraagt, waarvan de kommissie voorstelt

3¼ % te heffen, zijnde bruto. . .	f	1,334.320
af 25 % voor kortingen aan winkels enz.	»	333.580
	f	1,000.740
af 10 % perceptie en non-valeurs . .	»	100.740
blijft geraamde netto ontvangst.	f	900.000

Dat woningen beneden de f 80 vrijgelaten worden, hiermede kunnen wij ons zeer goed vereenigen, maar van den anderen kant komt het ons voor, dat de tabel niet hoog genoeg opklimt. De laatste vermenigvuldiger is 12 voor huizen van f 1600 huur; maar waarom worden de bewoners der 157 *paleizen*, waarvan de jaarlijksche huurwaarde van f 1800 tot f 3000 bedraagt, in dezelfde klasse gebragt met hen, die slecht f 1600 's jaars verwonen? De bewoner van een huis van f 800 huur, zal te betalen hebben f 208; die van een huis van f 1600, volgens den progessieven vermenigvuldiger, 3 maal meer, dus f 624. Doch hij, die in een huis van f 3000 woont, slechts f 1170, omdat de vermenigvuldiger bij 12 blijft staan, en dus het hoogst belastbaar inkomen op f 36.000 wordt geschat.

Wie dus meer dan 36 Mille te verteren heeft, en er zijn er velen in onze hoofdstad, die zoo gelukkig, of liever zoo rijk zijn, geniet voor het overige vrijdom van belasting; waarom begrijpen wij niet. Als een belastingwet aan deze of gene klasse een indirekt privilegie geeft, zijn het waarlijk de groote kapitalisten niet, die daarvan in het genot behooren te worden gesteld.

Wij hebben nog een aanmerking op de tabel; het is, dat de vermenigvuldiger te groote sprongen maakt; in het begin verspringt hij met een percent, later verwisselt hij een geheel nommer. Juister zou het geweest zijn, naar het ons toeschijnt, om in het begin met ¼, vervolgens met ½, en bij de laatste cijfers met één of zelfs twee percenten op te klimmen.

De huren van f 630 en die van f 800, bij voorbeeld, vallen nu in dezelfde kathegorie, hoewel er tusschen de bewoners van huizen der eerstgenoemde soort, en die der tweede een grooter verschil van vermogen moet bestaan, dan de tabel aangeeft; het aantal huizen, waarvan de huurwaarde op f 600 berekend wordt, bedraagt dan ook bijna het dubbele van die van f 800.

Wat de korting voor winkels, de aftrek voor kinderen en andere bijzonderheden aangaat, hierover wenschen wij nog niet uit te weiden. In beginsel hebben wij tegen die vermindering niets in te brengen; de toepassing komt ons echter niet altijd juist en billijk voor.

Het voorstel zal bij de openbare behandeling in den Raad groote veranderingen moeten ondergaan, en zeer waarschijnlijk is het, dat er bij den grondslag der huurwaarde nog andere zullen gevoegd worden, om het meer in overeenstemming met de voorschriften der Gemeentewet omtrent hoofdelijke omslagen, te brengen. Deze toevoeging zal van zelve op die bijzonderheden grooten invloed hebben, en wij schorschen ons oordeel daarover op, totdat wij ze in verband met de nieuwe grondslagen kunnen beschouwen.

Voorloopig geven wij echter als onzen wensch te kennen, dat de vermenigvuldiger, in het begin en het midden, wat minder groote sprongen make, en dat hij ook voor de hoogste huren proportioneel opklimme.

Een en ander is bij de toepassing dezer nieuwe belasting van het hoogste gewigt. De burgerij, die zoo eenstemmig en nadrukkelijk op de afschaffing van den gemaal-accijns aangedrongen heeft, kan zich redelijker wijs niet tegen den hoofdelijken omslag aankanten, die het regtstreeksch gevolg van haar wensch is. Maar zij heeft het regt te verlangen, dat die gelijkelijk drukt.

Goede soldaten morren niet als het gevaar dreigt; kalm en onverschrokken treden zij het te gemoet, maar ook dan alléén, als zij in het eerste gelid de pluimen hunner aanvoerders zien wapperen.

Wij vernemen, dat de Amsterdamsche arrond.-regtbank in raadkamer vergaderd, bij beschikking van 3 dezer, W. O. Klüter, tegen wien vroeger, als vermoedelijken medepligtigen aan den door A. Kruyt ten nadeele der Nederl. Handelmaatschappij gepleegden diefstal, regtsingang verleend was, buiten vervolging heeft gesteld, en zulks op grond: »dat de instruktie ten zijnen aanzien »geene voldoende bezwaren ter verdere vervolging heeft »opgeleverd en integendeel uit de instruktie voldoende »blijkt, dat hij van het strafbaar bedrijf des eersten beklaagden vóór zijn vertrek met dezen geene kennis gedragen heeft.«

De *Emancipation belge* bevestigt zijn gisteren medegedeeld berigt, dat Nederland de opzegging van het traktaat van handel en zeevaart, in 1851 voor den tijd van vijf jaren gesloten met België, aan den belgischen minister van Buitenlandsche Zaken heeft gedaan, die daarvan aan de Kamers zal mededeeling doen.

Uit Brussel wordt aan de *Kölnische Zeitung* geschreven, dat Nederland door den graaf van Bijlandt, zijnen gezant te Stokholm, bij de te Kopenhagen te houden Sondtol-konferentie zal worden vertegenwoordigd.

Z. M. heeft benoemd tot plaatsverv. kantonr. te Bergum mr. J. G. W. A., baron van Sytzama; alsmede de wijzigingen goedgekeurd, die ter oorzake der overplaatsing van den zetel der nederl. maatschappij van levensverzekering, onder direktie van F. Verschuur Pz. van Dordrecht naar Amsterdam, aan het reglement voor die maatschappij zijn toegebragt.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Donderdag, 15 November.

In deze zitting zijn de beraadslagingen aangevangen over de begrootingswetten voor 1856. Daaraan hebben deelgenomen de heeren Elout van Soeterwonde, Bosscha, van Rapp[ard] van Goltstein, Nolthenius: Zylker, Groen van Prinsterer[,] de minister van Buitenl. Zaken. Die behandeling zal mo[rgen] ten elf ure worden voortgezet.

'sGRAVENHAGE, 15 Nov. Z. M. de Koning he[eft] gisteren ten 5½ ure in een bijzonder gehoor ontvang[en] Z. Exc. den burggraaf de Seisal, minister van Z. M. d[en] Koning van Portugal bij het Nederlandsche Hof, ten ei[nde] Z. M. het officieel berigt over te brengen van de troo[ns]beklimming van zijn souverein.

— Het diner, dat gisteren door Z. Exc. den ba[ron] d'André, minister van Z. M. den Keizer der Fransch[en] bij het Nederl. Hof, werd gegeven, werd onder ande[ren] ook door den burggraaf de Seisal bijgewoond.

— Naar men verneemt zal aanstaanden Zaturdag eene plegtige algemeene vergadering van het Provinc[iaal] Geregtshof in Gelderland de installatie plaats hebben v[an] den nieuw benoemden Prokureur-generaal, den heer M[r.] T. S. Op ten Noort, die morgen even als de nieuw [be]noemde Prokureur-generaal bij het Prov. Geregtshof [van] Zuid-Holland den heer Mr. A. van Galen, de gevorde[rde] ambtseeden voor den Hoogen Raad zal afleggen.

— Heden overleed alhier de heer Jean Baptiste Weeni[nx,] een man, die om zijn heusch en liefdadig karakter gemeen hooggeschat en bemind werd. Zijne zucht [ter] bevordering van kunst en nijverheid deed hem niet [al]leen onder de ingezetenen der rezidentie eene plaats [van] onderscheiding innemen, maar ook daar buiten [als] vraagbaak verstrekken. Hij was lid van d[en] Gemeenteraad, ook der teeken-akademie alhier, aan we[lke] hij gedurende eene lange reeks van jaren den mee[sten] ijver en kennis toewijdde, gelijk hij al wat de tento[on]stelling van beeldende kunsten in deze rezidentie [be]ging, vele jaren steeds met groote zorg hielp behartig[en]. Hij was in 1790 te Parijs geboren en zou juist morg[en] zijn 66ste jaar zijn ingetreden. Gedurende langen tijd het hoofd eener met roem bekende zaak van handel [en] nijverheid, deed hij menigwerf reizen naar buiten 's la[nds,] welke hij ook dienstbaar maakte tot uitbreiding van door hem zoo geliefde kunsten, en waardoor hij in a[an]raking kwam met beroemde kunstenaars en maatsch[ap]pijen in den vreemde, gelijk hij de achting en het [ver]trouwen ruimschoots genoot van die in zijn vaderla[nd]. Zijne nagedachtenis zal bij velen in zegening en lang rig aandenken blijven.

ROTTERDAM, 16 Nov. Gisteren avond tegen [...] ontstond in eene der [...] brand uit [...] in dubbele-jeneverstokerij der HH. Duys en Zonhorst, aan [de] Laan. De woedende vlammen was men ten ruim[ste] twee ure meester. Zeer aanzienlijk is de schade aan [het] pand en de daarin aanwezige goederen veroorzaakt. [Het] is meer dan waarschijnlijk, dat alles bij rotterdam[sche] maatschappijen tegen brandgevaar verzekerd was.

WORMERVEER, 14 Nov. De aanvoer van Kaas [ter] de markt van heden bedroeg 24 stapels; de prij[zen] waren voor kleine f 30½, middelbare f 32¼, per 50 Ned. [De] markt willig en de prijzen weder hooger dan in de vo[rige] gaande week. Gisteren te Purmerend: voor kleine f 3[...] middelbare f 32¾ per 50 Ned. ℔.

NIEUWE DIEP, 13 Nov. Zr. Ms. instruktie-brik *Zeehond* zal welligt eerst over drie dagen kunnen [ver]trekken. Dezelve vertrekt naar Spezia, nabij Genua, [en] zal tegelijk met Zr. Ms. fregatten *de Ruyter* en *[...] gersbank* na vijf maanden terugkeeren.

SNEEK, 13 Nov. Van 3 tot en met 9 dezer zij[n] deze provincie 40 runderen aan de besmettelijke [long]ziekte gestorven of afgemaakt; bedragende daardoo[r het] gezamenlijk getal sedert 1 Jan. dezes jaars 1612.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsb[lad]*:

PETERSBURG, 16 Nov. De Keizer, willende het [aan]tal officieren vermeerderen, heeft bij ukase de in [de] gouvernementen thans bestaande gunstige bepalingen [ten] aanzien van behoeftige edellieden, die in de krijgsdi[enst] treden, over het geheele rijk uitgebreid. Thans is [de] telegraafdienst tusschen Simpheropol, Nicolajeff en Pe[rekop] burg opengesteld.

BERLIJN, 16 Nov. De beide wetgevende kamers [zijn] tegen 29 Nov. bijeen geroepen.

HAMBURG, 16 Nov. De admiraal Dundas is met zij[n] geheelen staf aan boord van *The Duke of Welling[ton]* te Kiel aangekomen.

PARIJS, 15 Nov. Heden heeft de uitdeeling der [be]looningen aan inzenders van voorwerpen voor de [alge]meene tentoonstelling plaats gehad, bij welke gelege[nheid] de Keizer eene rede heeft gehouden hoofdzakelijk luide[nde] als volgt:

»De parijsche wereld-tentoonstelling biedt een groo[t] schouwspel aan. Terwijl Frankrijk in oorlog is, zend[t] mannen, die zich onderscheiden op het gebied van [we]tenschap, kunst en nijverheid van alle punten [van den] aardbols hunne voorwerpen naar Parijs, om die al[hier] ten toon te stellen. Dit concours versterkt de algem[eene] overtuiging, dat de oorlog alleen hem bedreigt, die [hem] geprovoceerd heeft, en dat die in het belang van a[llen] voortgezet wordt. Europa ziet van verre het nadere[...]

gevaar, doch het zal een waarborg voor zijne onafhankelijkheid en veiligheid vinden. Ondertusschen is bij de aanschouwing van zoo veel wonderen de eerste indruk dien men ontvangt, de wensch naar vrede. De vrede toch kan alleen deze merkwaardige voortbrengselen van het menschelijk vernuft eene verdere vlugt geven. Gij allen behoort met mij te wenschen, dat deze vrede spoedig tot stand kome en duurzaam zijn. Om dien *duurzaam* te maken, is het noodig, dat de quæstie, welke tot den oorlog geleid heeft, naauwkeurig gekend worde. Om den vrede *spoedig* tot stand te zien komen, is het noodig, dat Europa zich verklare, want zonder openbaarmaking van het algemeen gevoelen, dreigen de oorlogen tusschen groote mogendheden al voortgezet te worden. Indien daarentegen Europa zich verklaart en te kennen geeft, wie gelijk en wie ongelijk heeft, dan is eene groote schrede gedaan tot vereffening van het geschil. In onze eeuw van beschaving zijn de overwinningen des legers, hoe schitterend ze ook zijn mogen, slechts van voorbijgaanden aard. Ten slotte is het alleen de openbare opinie, die immer de eindelijke overwinning behaalt.

»Zegt, mijne heeren, de afgevaardigden! aan uwe medeburgers, dat Frankrijk jegens geen enkel volk haat koestert; dat het sympathie voor allen heeft, die even als wij, de zegepraal des regts en der regtvaardigheid willen. Zegt hun, dat indien zij dit willen, zij dan ten minste openlijk zich vóór of tegen ons verklaren, want wanneer Europa onverschillig blijft, te midden van een ernstig konflikt, dan vervalt het in eene slechte berekening, en wanneer het stilzwijgend blijft, begaat het eene dwaling. Wij geallieerde natiën smeden voor de zegepraal eener groote zaak wapenen, zonder dat onze fabrieken en industriën eenigen tegenstand hebben ondervonden. Zijt groot, zoowel door de werken des vredes als door die des oorlogs. Laat ons door de eendragt sterk zijn, en ons vertrouwen in God stellen, dat wij over de tegenwoordige en toekomstige moeijelijkheden zullen zegevieren."

Bij de uitdeeling der onderscheidingen aan de exposanten waren gisteren 40,000 personen in het nijverheids-paleis vereenigd.

— 16 November. De *Moniteur* bevat eene depêche uit Pera van den 14den, meldende, dat Omer-Pacha den 5den den overtogt van de Inguri, eene rivier die Mingrelie van Abasie scheidt, had geforceerd. Het vijandelijke leger bestond uit 8000 man geregelde troepen en 12,000 man militie uit Mingrelie en Georgie. Het gevecht duurde vijf uren. De Russen hebben daarbij gevoelige verliezen geleden. De Turken zijn langs vier punten de Inguri overgetrokken. De opperbevelhebber rukt thans op Kutaïs aan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 November. Aan de geruchten betreffende een voorgenomen aanval der Russen tegen de fransche stellingen in de Krim, wordt gestadig minder geloof gehecht, schoon de korrespondenten uit Konstantinopel en, zulks in hunne brieven door den *Ganges* aangebragt herhalen, en wel volgenderwijs:

Er wordt gesproken van de waarschijnlijkheid eener ophanden offensive beweging van den kant der Russen, en dat de generaal Pélissier bij dagorder zijne troepen heeft gewaarschuwd op hunne hoede te zijn. Indien iets geschikt is, om aan die geruchten eenige geloofwaardigheid bij te zetten, dan is het de reis, die de keizer van Rusland naar de Krim gedaan heeft, om de troepen, onder bevel van prins Gortchakoff, dank te zeggen. Ook verdient aandacht, dat de generaal Simpson, zich beklagende over de vele aanvragen om verlof, aan zijne officieren herinnert, dat zij zich nog altijd tegenover een magtigen vijand bevinden. Volgens de *Presse d'Orient* zou de aanval aan de oevers van de Tschernaïa verwacht worden. Het besluit, om nog een veldslag te wagen, zou moeten worden toegeschreven aan de moeijelijkheid, waarin de Russen verkeeren. om zich gedurende den winter in de Krim te handhaven.

Nopens Omer-pacha was, volgens de laatste te Konstantinopel ontvangen tijdingen, het berigt ontvangen, dat hij de achterhoede van de russische armee tot op een afstand van 8 kilometers genaderd was. Zoo men een schrijver uit Erzerum zou mogen gelooven, dan was Kars nog slechts van eene zijde geblokkeerd, hoewel het belegeringskorps met 15000 man onder prins Bebutoff versterkt was.

Onder de gesneuvelden bij de laatste bestorming van Kars, telt men den generaal Kowalewki, 2 kolonels, 6 majoors enz.; niet minder dan 174 officieren werden min of meer zwaar gewond; men telt onder deze laatsten de luit.-generaal Gagarin en 2 generaal majoors.

— Men wil dat Keizer Alexander, uit hoofde van de algeheele ruine des russischen handel te Sebastopol, Eupatoria, Yalta, Kertch, Kaffa en Berdiansk, bevel heeft gegeven dat de handelstand aldaar zal vrijgesteld worden van alle lasten en opbrengsten, totdat de rust in die streken volkomen hersteld zal zijn. Tevens heeft de grootvorst Michael, in zijne hoedanigheid van groot admiraal, te Nicolajeff eene kommissie benoemd, belast met het verleenen van eene schadevergoeding aan de officieren, geëmploijeerden en soldaten bij de marine, die te Sebastopol hunne bezittingen verloren hebben.

Uit genoemde stad worden bijzonderheden medegedeeld betreffende een rampzalige botsing, ontstaan tusschen de Tunesiers en de fransche soldaten die aan het hospitaal de wacht betrokken. Verscheidene geweerschoten zijn gewisseld en de tunesische soldaten, de aanleggers van het rumoer, hebben het hospitaal-gebouw aangerand; van weerszijden zijn er dooden en gekwetsten gevallen en slechts door de tusschenkomst der fransche en turksche troepen is de rust kunnen hersteld worden. Het voorwendsel dat tot dit bloedig konflikt aanleiding heeft gegeven is onbekend; men schrijft de oorzaak er van toe aan het godsdienstig fanatismus, dat de soldaten van Tunis bezielt.

— Men heeft hier uit Konstantinopel berigten ontvangen, die melden dat de Porte, ten einde verdere rijzing van den prijs der levensmiddelen in haar gebied voor te komen, den uitvoer van granen uit de havens van het turksche rijks verboden, en daarentegen de regten op den invoer opgeheven heeft. Hoewel deze maatregel vóor velen in Engeland eene teleurstelling zal zijn, achtte men het waarschijnlijk, dat hij door de Porte niet zonder overleg met hare hooge bondgenooten genomen is en mede strekken moet om de voeding der geallieerde krijgsmagt gemakkelijker te maken.

Dezelfde berigten melden dat het plan tot graving van een kanaal door de Dobrudscha van den Beneden-Donau tot de kust bij Kustendscheh door de Porte goedgekeurd is. Men weet dat namens eene maatschappij van engelsche en fransche kapitalisten koncessie gevraagd was voor die kanalisatie, door welke het handelsverkeer over den Donau, waarbij ook Duitschland zoo veel belang heeft, een korteren en gemakkelijkeren weg naar zee zou bekomen en de ondiepte in den mond bij Sulina zou kunnen vermijden.

ENGELAND.

LONDEN 15 Nov. Maandag jl. is te Londen eene meeting gehouden, om de uitzetting der republikeinsche uitgewekenen uit het eiland Jersey openlijk af te keuren, en te protesteeren tegen al wat het Britsche goevernement verder ten gevalle van Frankrijk mogt willen doen ter beperking der aloude britsche gasstvrijheid. De vergadering was zeer talrijk; een parlementslid, de heer Miall, zat voor, en er werden brieven voorgelezen van den heer Cobden en andere mannen van naam, inhoudende dat zij de meeting niet konden bijwonen maar haar doel goedkeurden. De heer Cobden zeide in zijn schijven onder anderen het volgenden:

»De maatregelen onzer regering tegen de uitgewekenen behoorden de oogen te openen van dat gedeelte althans van het publiek, hetwelk den oorlog goedkeurt als bevorderlijk voor de heerschappij der liberale begrippen in het buitenland. Zij moeten nu begrijpen, hoe grof zij misleid zijn door degenen die hun zeiden, dat de oorlog onder de leiding van ons tegenwoordig bewind tot bevordering der volksvrijheid strekt, een strijd voor de vrijheid is. Juist de tegengestelde strekking is zigtbaar in de leiding der europesche aangelegenheden, in en buiten ons land, sedert de vrede van Europa gestoord werd. Nog eenige weinige jaren oorlogvoerens zullen ons tot de donkerste dagen van Europa's politieke geschiedenis terugbrengen."

Vervolgens is schier eenstemmig het volgende besluit genomen:

»De vergadering protesteert met verontwaardiging tegen de uitzetting der uitgewekenen uit Jersey, en verklaart dat buitenlanders, zoodra zij den voet op het grondgebied der britsche Kroon zetten, terstond regt hebben op hetgeen aan elken Engelsman, van nature en door de wet, toekomt, namelijk openbaar onderzoek en teregtstelling voor eene jury, alvorens eenige straf te ondergaan.

»De vergatering zal zich met alle wettige middelen verzetten tegen de verwacht wordende poging om eene wet tot vernietiging of beperking van het regt van wijkplaats bij het britsche Parlement door te drijven."

— Er zijn berigten van New York ontvangen per de *Atlantic*, loopende tot 31 Okt., dus twee dagen later dan die met de *St. Louis* aangebragt. Volgens den washingtonschen korrespondent van den *New York Herald* heeft de amerikaansche gezant te Londen, de heer Buchman, een terugroepingsbrief ontvangen, waarvan hij echter naar eigen oordeel al dan niet gebruik kan maken. Volgens een anderen korrespondent van dit blad te Washington is aldaar nog immer sprake van de komst eens buitengewonen russischen gezants, welke zaak in verband staat met een voorstel betreffende eene bemiddeling der amerikaansche regering in den oorlog van Rusland met de westersche mogendheden.

De prokureur-generaal te Washington heeft eenige ophelderingen uitgevaardigd, betreffende de regten der neutralen in de Unie, welke hoofdzakelijk dienen om die regten te bepalen, ten opzigte van het schenden van onzijdig grondgebied.

De fransche konsul te Boston heeft officieel ter kennis gebragt, dat zijne regering de door de burgers van de Vereenigde Staten aangekochte schepen van eene vijandelijke natie, sedert het begin der vijandelijkheden, niet als wettig verkregen zou erkennen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 14 Nov. De Keizer is alhier van Triëst teruggekeerd; de aartshertog Ferdinand neemt in beterschap toe.

Er zijn berigten van Konstantinopel aangekomen tot den 8en.

Een gedeelte der fransche vloot is te Beïcas binnengeloopen.

De Porte heeft de opening van het kanaal van Kustendje goedgekeurd.

— De russische gezant vorst Gortschakoff heeft den 10n een kourier naar St.-Petersburg gezonden, die brenger is van een omstandig verslag van de sedert de terugkomst der baron Bourqueny plaats gehad hebbende onderhandelingen.

BERLIJN, 13 Nov. Hare Majesteit de Koningin-moeder der Nederlanden is gisteren avond met gevolg van Potsdam hier aangekomen en heeft hare reis op St-Petersvoortgezet.

— Men schrijft uit Parijs aan de *Oestr. Zeitung*: Het is zeker dat sinds den val van Sebastopol het vraagstuk van oorlogsschadeloosstelling reeds ter sprake gebragt is, en dat Engeland zeer genegen scheen om deze voorwaarde aan de vrede-artikelen toe te voegen. Keizer Napoleon zou zich om een dubbele reden er tegen verklaard hebben: eerstens om Europa te bewijzen dat de westersche mogendheden slechts gehandeld hebben met het oog op het algemeen staatkundig evenwigt, zonder op schadeloosstelling aanspraak te maken. Tweedens, omdat de finantiëele toestand van Rusland niet zou toelaten om de oorlogskosten der westersche magten te vergoeden, al ware het ook slechts voor een gedeelte, terwijl de laatsten overigens aan Rusland slechts aanneembare en uitvoerbare voorwaarden willen opleggen.

Maar ook van den anderen kant zullen zij met nadruk de algeheele aanneming der vier punten eischen, en de Krim als waarborg blijven bezetten.

— De *N. Pr. Ztg.* behelst onderstaande levensbijzonderheden betreffende den generaal Todtleben:

Frans Eduard Todtleben is den 20sten Mei 1818 te Mitau in Koerland geboren. Zijn vader, die koopman was, verhuisde naar Riga en overleed daar. Na het eerste schoolonderwijs in laastgenoemde plaats genoten te hebben, werd hij geplaatst op het instituut voor ingenieurs te St.-Petersburg. Toen de oorlog uitbarstte was hij kapitein bij het korps ingenieurs te velde en onderscheidde zich in den veldtogt aan den Donau, waarna hij zich naar de Krim begaf. Wat hij te Sebastopol deed, behoort tot de historie. Van eene opene stad maakte hij, onder het vuur des vijands, eene geduchte sterkte, die bijna een jaar aan de reusachtige pogingen der geallieerden weerstand bood. In minder dan een jaar doorliep hij achtervolgens de graden van kapitein, luitenant-kolonel kolonel, generaal majoor, adjudant-generaal, en ontving, onder meer andere onderscheidingen, de insigniën van de 4de en later der 3de klasse der orde van St. George, die alleen voor buitengewone daden wordt verleend. en op voordragt van het kapittel der ridders van die orde. Wat zonderling is, deze snelle bevordering heeft niet de minste jalouzie opgewekt en is algemeen goedgekeurd, als een bewijs van hulde aan ware verdienste, aan moed, vereenigd met genie.

ITALIE.

TURIJN, 13 Nov. Terwijl de in oorlog gewikkelde staatsmachine, als een ander danaïdenvat millioenen verslindt, zonder dat men verzadiging bespeurt, vormen de massas geslotene lederen en stellen zich in slagorde tegen het belasting-systeem. De meetings blijven aanhouden en schoon geen blijkbaar rezultaat opleverende, toonen zij evenwel den afgevaardigden den door hen te volgen weg, in zooverre zij hun pligt ten welzijn van het land willen vervullen. Intusschen is de graaf de Cavour in eene netelige gesteldheid.

Er zijn geruchten in omloop van een voorgenomen uitgifte van papieren geld, van eene nieuwe leening, van rente vermindering der Staatspapieren, ja zelfs van een vrijwillige nationale leening, terwijl met den naderenden winter ondertusschen armoede en gebrek in schrikbarende mate toenemen. Faillissementen, zoo groote als kleine, zijn aan de orde van den dag, daarbij het onaangenaam schouwspel van verkoopingen bij exekutie, ten gevolge der onmogelijkheid, waarin velen zich bevinden, om op den vervaltijd hunne belasting te voldoen. Bovendien zijn

de zoowel finantiëele als handel- en landbouw-operatiën van het vroeger zoo bloeijend Piëmont schier geheel gestaakt en slechts een aanhoudende vrede en eene reeks rijke jaren zijn in staat de waggelende zuilen van het openbaar krediet opgerigt te houden. Hélaas! hierbij komen de overstroomingen van een groot deel der Pô-vallei — overstroomingen wier groote nadeelen zich eerst bij den oogst van het aanstaande jaar zullen doen voelen. Kortom van alle zijden ontvangt men Jobstijdingen.

— Gelijk men vermoedde zijn de markies Alfieri tot prezident, Desambrois en Siccardi tot vice-prezidenten, van den Senaat benoemd.

— De fransche minister, wegens een zijne regering beleedigend artikel in de *Diritto*, zijne klagten hebbende ingeleverd, zoo is door de regtbank den gerant van genoemd blad tot eene veertiendaagsche gevangenschap en een boete van twee honderd franks veroordeeld.

— Uit Milaan schrijft men, dat de Pô vier mijlen buiten zijne oevers is getreden en schier al de schipbruggen zijn weggedreven. Ontzaggelijk groote schade is hierdoor veroorzaakt. De gemeenschap met Parma is afgebroken.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 16 November.

BEVALLEN (13 Nov.): A. W. Scholte, geb. Bloemzaat, D. - A van Waalwijk, geb. van der Wiel, Z. - C. H. A. Ott, geb. Eggers, D.

OVERLEDEN (14 Nov.): A. H. P. Mensert, 3 j. - S. M. Abuys, geb. Dirks, 58 j. - G. G. Arnold, 8 w.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		14 NOV. 4½ u. gebl.	15 NOV.	4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	62	61 15/16 a	62 1/16	61 15/16
Dito Dito	3	73¾	73⅝	73½	73⅜
Dito Dito	4	92⅝	92	92¼	92
O. I. Leening 1844	4				
Amortisatie	3½	89½			
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Arnh. Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank.					
België, Certifikaten	2½				
Dito *Rothschild*	2½	50 1/16	50⅛		
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	19 7/16	19⅜	19 7/16	
Nieuwe	3		38¼		
Binnenlandsche	3	32⅝	32⅝	32 11/16	32⅝
Cert. Coup. Sp. Com.		4 7/16	4 7/16		
Amortisable Schuld		6 1/16	6 1/16	6⅛	6 1/16
Portugal, te Londen	3	40 1/16	39⅞	40 1/16	40
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	101⅛	101	101⅛	
Dito A°. 1828—1829	5		100		
Negot. 1831 en 1833	5				
Nieuwe Engelsche	4½	86⅝	86½		
Negot. 1840	4	74⅝	74⅛	74⅛	
Dito *Stieglitz*	4	74⅛	73½	73⅝	73½
Dito Nieuwe	4		73½		
Certifikaten te Hamburg	5	81½			
Inschr. op 't Grootboek	6				
Dito Certifikaten	6		56⅝		
Polen, Obligatiën	4				
Aandeelen 1835		142	142½		
Oostenrijk, Metalliek	5	62¾	62⅝	62¾	
Dito Nationale	5	65 13/16	65¾	65 13/16	65 13/16
Dito 1847	2½	31 13/16	31⅞	31 13/16	
Dito 1851 en 1852	2½	31 13/16	31⅞	31 13/16	
Dito-Nieuwe	5	72⅝	72⅝	72 11/16	72⅞
Dito 1854	5	72⅝	72⅝	72 11/16	72⅝
Weener Bank	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250		*f*			
Nieuwe dito 1854		267			
Pruiss. Aand. 1854	3½	193¾			
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5				
Sardinië, te Londen	5				
Denemarken, dito	3				
Louisiana, te Londen	5				
Brazilië	5				
Dito 1843	5				
Mexiko, te Londen £ 100	3	18 5/16	18¼		
Dito Onbepaalde	3	18 3/16	18⅛	18 5/16	
Peru	4½	73¾			
Grenada, dito à £ 100	2½	18 1/16	17 15/16		
Dito Uitgestelde		6⅞	6¾		
Ecuador		3 3/16			
Venezuela, te Londen	4½				
Dito Uitgestelde	1½				
Grieken, Bl. à £ 100	5				

5 pCt. Stieglitz 80½; Grenada onbep. 17 15/16, ⅞; Coupon Ecuador 38½.

Binnenl. fondsen waren op nieuw aangeboden en werden tot verlaagde koersen afgegeven. De overige buitenl. fondsen waren bij geringe omzet als gisteren.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 15 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 53⅝, Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 93⅝; Spanje 1—3 pc. 19 5/16; Binnenl. 3 pc. 33¼; Romeinen 5 pc. 81½; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 66

PARIJS, 15 Nov. Fransche 4½ pc. —.—; 3 pc. 64.90; 3 pc. Spanje —; id. 1¼ pc. 19⅜; 4½ pc. Met. —; Rom. Leen. 84.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 4½ pCt. Diskonto 4 pCt.

LONDEN, 15 Nov. Consols 88¼, 3 pc. Spanje buitenl. 38½; 1¼ pc. dito 19⅜; Comité-Bewijzen 4⅝; Passive 6. 5 pc. Rusl. 94½; 4½ pc. dito 86½; 4 pc. Holl. 93½; 2½ pc. id. 63½; 5 pc. Sardinië 85; Brazilië 98½; 4½ pc. Peru 75; Gren. uitg. 6¾; id. werk. 19½; 3 pc. Mexiko 19½; Turkije —; 4 pc. Portugal 44; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

BERLIJN, 15 Nov. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 95¼; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 20½; Parijs 79⅞; Amst. —; Weenen 148; Petersburg 96¾

HAMBURG, 15 Nov. Spanje 3 pc. 30¼, id. 1 pc. 18; Rusl. 5 pc. —; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië —; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—; Weenen —.—.

FRANKFORT, 15 Nov. 5 pc. Met. 64⅝; 1 pc. Spanje binnenl. 19⅛; id. 3 pc. 32¼; Wissel op Londen 3/m. ——; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55½	Livorno	2/m	*f* 38⅞
»	zigt	» 56	Napels	»	» 87
Bordeaux	2/m.	» 55⅛	Petersburg	»	» 1.65½
»	zigt	» 55⅝	Weenen	6 w.	» 30½
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 35¼
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 98⅝
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 34⅞
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» 35 5/16
Lissabon	»	» 41¼	Londen	2/m.	» 11,67½
Porto	»	» 41¼	»	zigt	» 11,82½
Genua	2/m.	» 45⅝	Rotterdam		» ¼

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 14 Nov. Tarwe. 160/2 ℔ n. Hooglands. Kleefsche *f* 375. — Rogge 149/2 ℔ Mecklenb. *f* 385. — Boekweit: op 142/2 ℔ Vlaamsche *f* 286.

SCHIEDAM, 15 Nov. Rogge. Verkocht: 144/2 ℔ Reval *f* 398 6/w., 400 3/m. — Gerst. 132 2 ℔ gedr. Zweedsche *f* 260 kont. — Moutwijn *f* 23,50; Jenever *f* 29; Amst. Proef *f* 30,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting

ANTWERPEN, 15 Nov. *Koffij* nog meer gewild. De verkoopen bestonden uit 1600 bn. Braziel, waarvan 1000 ex *Bellona* en 100 bn. St. Domingo. Deze laatste soort wordt voor goed ord. thans met 36 a 36¼ c. betaald.

Rijst met zeer ferme markt voor Arracan. Sedert gisteren zijn verkocht ca. 1300 balen Uncleaned van *f* 8⅛ a *f* 8¼ en 300 bn. gepeld van *f* 10½ a *f* 10⅝.

Graanmarkt zeer vast voor alle soorten en sedert gisteren veel omgezet. Oostzee-Tarwe, goede kw. a *f* 22, Pruissische met *f* 21½ a *f* ¾ betaald. — Lijnzaad gevraagd en hooger. Calcutta *f* 19 per mud.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 15 Nov. Rotgans, Generaal Baron van Geen, Batavia.

HELVOET, 15 Nov. Rubaak, Zes Gezusters, Batavia, l. v. Brouwershaven. - Visser, Generaal Michels, Callao. - Schouten, Loterij, Lissabon.

BROUWERSHAVEN, 15 Nov. Bakker, Henriëtte Maria, Batavia naar Rotterdam.

St. HELENA, 29 Sept. De Haas, Minister van Hall, Padang naar Amsterdam. - Johansen, Onderneming, Batavia naar Middelburg

FALMOUTH, 14 Nov. Van der Windt, Jacob Cats, Akyab naar Dordt.

UITGEZEILD:

TEXEL, 15 Nov. Boer, Joan, Rio de Janeiro. — Terug uit zee: Stern, Decima, Kust van Guinea.

HELVOET, 15 Nov. Thomsen, Anna Catharina, Hartlepool.

BRIELLE, 15 Nov. Goedknecht, Zouthandel, Lissabon.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 15 November in lading naar:

Keulen	A. v. Ahlen, Colln N°. 9.
Keulen & Coblentz	J. Grenshauser, die Gebruder.
Mainz	J. B. Hartman, Mainz N°. 3.
Weesel	F. Beijer, Wilhelmina.
Dusseld. & Neus	H. Lutzenkirchen, Koophandel.
Urdingen	J. D. Keuter, Jonge Arend.
Manheim	L. Lang, Concordia.
Frankfort	J. Kievitz, Frankfort N°. 17.

Rijnhoogte ARNHEM 15 Nov. 1 el 40 duim.
KEULEN 15 „ 7 vt. 1 „

Advertentiën.

(1529) Heden overleed tot onze bittere droefheid, ons innig geliefd jongste kindje, PAULINA ODILIA GERARDA MARIA, in den ouderdom van 3½ jaren.

UTRECHT, 13 November 1855.
O. A. J. ROBERT.
L. A. M. ROBERT, STEINS BISSCHOP.

Lees Hier.

Men vraagt bij eene fatsoenlijke Familie, van de R. C. Godsdienst, in een der fraaiste dorpen van de Meijerij 's Bosch, voor een **bejaard Heer, inwoning** (uit déne, liefst *twee* fraai gemeubileerde Kamers bestaande) met *kost*, *vuur*, *licht*, *bewassching* en *oppassing*, d[e] verlangende ook *huisselijk verkeer*. Aanvang te nem[en] met den 16e December aanstaande. Degenen, die ge[ne]gen mogten zijn, zulks tegen aannemelijke voorwaard[en] te verstrekken, gelieve deze zoo spoedig mogelijk, althans vóór of 1e December e. k. bij *franco* brieven, ond[er] letter F. te doen kennen aan het adres van J. HERMAN[S], Boekhandelaar te *Breda*. (1530)

Bij M. H. BINGER & ZONEN te Amsterdam, is verschenen:

De derde druk, Goedkoope uitgave VAN

DE LANTAARNOPSTEKER.

MOTTO: *Zijne lamp brandt helder in den he[mel] en op aarde is he[t] licht nog niet verd[wo]nen.*

Naar het Engelsch, in 2 deelen, met 4 oorspronkelijke platen.

In sierlijken omslag, ingenaaid *f* 2.50.

In fraai linnen, twee deelen in band met vergulde stempels *f* 3.

Derde Druk. (149[…])

(1525) Bij N. J. VERHOEFF te Rotterdam, wordt heden uitgegeven:

Gedichtjes voor Katholieke Scholen en Huisgezinnen door J. WATERREUS. Prijs op ord. papier 25 Cent.
» » best » 35 »

Dit boekje, voorzien van eene kerkelijke goedkeuring door Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid den Bisschop van Haarlem, munt uit door eene kinderlijke toon en godsdienstige strekking, waardoor het bijzonder geschikt is om als geschenk en als schoolboekje gebezigd te worden.

Inhoud:

Eerste Afdeeling.

1 Het zoete kind. 2 Morgengebed. 3 Avondgebed. 4 Gebed voor het eten. 5 Gebed na het eten. 6 Christus geboorte. 7 De Vasten. 8 De Hemel. 9 Dagelijksch geweten-onderzoek. 10 Bede tot de H. Maagd. 11 Toewijding aan de H. Maagd. 12 De groet des Engels.

Tweede Afdeeling.

13 Kersmis. 14 Onnoozele-kinderen-dag. 15 De aanbidding der wijzen. 16 De zoete naam. 17 Paschen. 18 De Hemelvaart des Heeren. 19 Het Pinksterfeest. 20 De ten Hemelopneming der H. Maagd. 21. Loflied ter eere van den H. Jozef. 22. Aanspraak tot den Engelbewaarder.

Derde Afdeeling.

23 De H. Aloysius, patroon der jeugd. 24 De H. Willibrord, patroon der Nederlanden. 25 Sint Nikolaas. 26. De H. Vincentius van Paulo. 27 De H. Stefanus, eerste martelaar. 28 De H. Laurentius. 29 De H. Antonius van Padua. 30 De H. Franciscus van Assise. 31 De H. Dominikus. [32] De H. Ignatius de Loyola. 33. De H. Therezia. *Slotgedicht.* De Dood.

Het boekje is verzonden en alom te bekomen; bij de Heeren C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam en Gebroeders VERHOEVEN te 's Bosch is het in voorraad.

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is verkrijgbaar:

VAN DER AA. **Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden**, 13 deelen, in gep[erst] linnen, waarvan de prijs buiten de banden was *f* 14[…] thans *f* 26.

BERGHAUS. **De Volken van den Aardbode[m]** met 120 fraai gekleurde platen, gebonden in 2 [...] vergulde prachtbanden, in plaats van *f* 33.10 *f* 26.

Korte regels van den Nederlandschen Ver[s]bouw, door J. DIJCKMAN. Prijs . . . 15 Cent.

Leesoefeningen met plaatjes, overeenkomstig [de] Leerwijze van den Heer P. J. PRINSEN, door C. EBBINKHUYSEN, 5 Stukjes.

Topographische Avond-Uitspanningen, [in] twee afdeelingen, eene verzameling van ruim 200 st[uks] Schaduwbeelden of verlichte Schimmen. De prijs [van] iedere afdeeling afzonderlijk is *f* 1,25. De beide afdeelingen bij elkander *f* 2. Eene aangename uitspanning bij avond.

Nieuw Goochelaars Handboek of de Geheimen der Tooverkunst ontsluijerd. Prijs . . . . *f* 1[…]

In de eerste afdeeling worden de touren bekend gemaakt van de meest in dit vak bekende kunstenaars, gedeeltelijk uitgevonden of verrigt door Philippe, Linsky, Robin, Bosco, Bekker, Opré, Bamberg en anderen; terwijl in de tweede afdeeling goocheltouren worden bekend gemaakt, die met behulp van instrumenten enz. behandeld worden.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.